

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak
Egy évre 12 kor — fill.
Fél évre 6 kor — fill.
Negyed évre 3 kor — fill.

Kisvasárnap ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szertán, pénteken** és **vasárnap** reggel

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KAROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
dája, Haratók-tere Manólovics-ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.
Nyílter soronkint 40 fillér.

A szabadkai kereskedelmi társulat.

(A tudakozódó osztály.)

A szabadkai kereskedelmi társulatnak kijutott a dicsőségből, hogy vendégkönyveinek első aláírói e hó 16-án Hegedüs Sándor és Plósz Sándor miniszterek voltak.

A fényes helyiségeket sikerültebben megnyitni nem lehetett, s már magában az az ügyesség az a tapintat és számítással megcsinált, de még mindig egy bizonyos foku idealizmust kifejező eljárás, amelyet ezuttal kifejtettek erősen rávallanak arra, hogy munkaképes, okos és tetterős emberekkel van dolgunk, akik nem ültek össze azért, hogy egymásnak hizelkedjenek, hogy valami megmagyarázhatlan okból szerephez jussanak, hanem akik egy igaz ügyet képviselnek, és elég erőt éreznek magukban arra, hogy keresztül gázoljanak az előítéletek egész során és azon a közönyön, amely éveken keresztül megelégedett azzal, hogy az ország harmadik városában a porba fulladt minden nemesebb törekvés, amely e város kereskedelmi életét megteremteni akarta.

Az életrehivatott társulat tehát a legszerencsésebb körülmények között alakult meg. Olyan időben nyitotta meg kapuit, amikor szinte köztudatba ment át, hogy évtizedek mulasztásainak pótlásáról van szó. Arról volt már szó, hogy ma, amikor már életképes kereskedői karral rendelkezik — tovább marad-e az elposványosodás zugjában — vagy életre ébred-e s értékesíti-e erejét, öntudatát és befolyását.

A város haladásának jó nemtóje az ébredést parancsolta.

Komoly emberek álltak a mozgalom élére és megvalósították a kereskedelmi miniszter szavát, hogy a címerekbe, nem a születés, hanem a munka nemességét vésik bele.

Az egyesület szerencsés körülmények között megszületett.

S íme máris egy kiváló szép eredménnyel számolhatunk be.

Megalakították együletük hatáskörében a tudakozó intézetet.

Nagy jelentőségű dolog ez, melynek horderejét csak azok tudják megbecsülni, akik eddigelé lépten nyomon éreztek azokat a fogyatékokat, amelyek elég alkalmasak voltak arra, hogy a kereskedelmi piacot tönkre silányítsák. Ugyiszólván monopólium volt a tudakozás körüli ténykedés egyesek kezében. Igaz, hogy voltak azért lelkiismeretes egyének és czégek, akik és amelyek becsülettel szolgálták ezt az ügyet. De amellett felburjanzott ezen a téren is a lelkiismeretlen kufárkodás és egyesek hasznót hajtó üzérkedést csináltak ebből, amelynek következményei sokszor a legnagyobb mértékben megrendítették a piacot. Ugy adogatták el a jó vagy a rosszabb információt, mint ahogy akármilyen más árucikket árulnak. Sőt tudunk rá esetet, hogy ezen üzérek között akadnak olyanok, akik jó pénzért jó információt adtak a legnagyobb szédelgőről is — és a legjobb és hitelképes emberekről, ha ezek nem fizették meg az árát — dehonostáló hazugságokat mondtak be, ami természetesen ugyancsak nagy következményekkel járhatott.

Mindez mintegy tollvonással lett eltörölve akkor, amidőn ez az egyület határozatilag kimondotta, hogy a tudakozói, illetve keresk. értesítői tisztet magára vállalja. Tagjainak mindenkor feltétlen megbízható tudostással szolgál nemcsak Szabadka, hanem az egész megye kereskedőiről és azokról, akik a kereskedelemmel összefüggő foglalkozást űznek.

A tegnap délután megtartott ülésen választották be a tudakozói ressortba az elnök, *Hartman Rafael* mellé a következő tagokat: *Guttman Lajos*, *Horovicz Ignácz*, *Kunetz Ignácz*, *Lóvi Ferencz*, *Prokesch Mihály*, *Prodánovits György*, *Reiter Gyula* és *Sztoykovits Dusánt*. E bizottság állandóan működik és 3 tagja folyton megszakítás nélkül működik.

Ez a névsor feltétlen biztosíték arra, hogy itt pártatlan, de egyuttal alapos és a kiméletlenségig igazságos mérték adnak mindenkiről és mindenkoron.

A vidéki nagykereskedőt vagy pénzüzetet tehát a jövőben nem érheti a rossz információból eredhető bármilyen csalódás.

Az egyület tulajdonképeni megteremtőinek *Prokisch Ferencz*nek és *Hartmann Rafael*nek tehát már az első lépésért is gratulálhat mindenki, aki kereskedelmi érdekeinket szíven hordja!

Különlélek.

Dr. Jókai Mór meleg ajánlatai.

Koszorus irónktól a következő levelét vetlék városunkban is sokan:

„Mélyen tisztelt uram!”

Az újabb kor igényeinek megfelelőleg társaságom a „betöréses lopás” elleni biztosítást is felvette működése körébe.

Ilyen biztosítás kötésével vagyonát gonosz szándékok ellen mindenki legsikeresebben védheti s így felelet ajánlatos ez úgy magánosok, mint társulatok és vállalatok részére.

Biztosítás kötése céljából legjobb hírnévnek örvendő társaságomat őszintén ajánlom. Budapest, 1900. május 17-én.

Teljes tisztelettel aláztos szolgálja

Dr. Jókai Mór
igazgató-tanácsos.

Mindenféleképen bámulatba ejtett bennünket e levél. Elsősorban is még betűhöz volt tapadva a piros porzó, amelylyel bizonyára ő sajátkezűleg hintette be a sok százezer levelet, úgy hogy ez a levél a legfrissebb keletű és elejétől végig Jókai sajátkezű írásával írva. Bámulatos tehát, hogy a nagy író hogyan ér rá nagy irodalmi ténykedésén kívül a biztosítás nemes, hazafias és lélekemelő művén is a legönzellenebbül fáradozni. Bámultuk, hogy a *Kárpáthy Zoltán* és a márcziusi pontok szerzője milyen odaadással viseli szíven az *Assicurazioni Generali* ügyét, hogy különösen mily szívrehatóan tud megemlékezni „a betöréses lopás elleni biztosítás” ügyéről s hogy a gonosz szándék ellen milyen atyailag gondoskodik mindenkiről, akinek esetleg van mit féltetnie a gonosz szándékú betörő uraktól. A nagy költő tehát igazán humanus gondolkodása tetőpontján áll, amikor biztosítás kötése céljából a legjobb hírnévben álló társaságot ajánlja. Nem tudjuk, hogy a párisi kiallítás Jókai győleményében ott lesz-e ez a kézirat, de valóban kár lenne a művelt Európát ettől a hecses, drága és értékes manuscipumtól megfosztani.

Bizony jó lesz biztosítani, mert mint a példa mutatja „Mindnyájunkat érhet baleset.”

— **Közgyűlés** Szabadka város törvényhatóság f. hó 28-ikán tartja rendes havi közgyűlését *Schmausz* Endre főispán elnöklete alatt.

— **A szabadkai orvosi fiók-szövetség közgyűlése.** A szabadkai orvosi fiók-szövetség tegnap délután tartotta tisztújító közgyűlését. Megválasztottak, elnökké: Dr. Révfy Jenő, alelnökké: Dr. Wiener Salamon és Dr. Szilassy Mór, pénztárnokká: Dr. Vécsei Jenő, jegyzőkké: Dr. Váli Dezső és Dr. Wohl József, választmányi tagokká: Dr. Török Armin, Dr. Heisler Jakab, Dr. Kertész Sándor és Dr. Milkó Izidor.

— **Helyettes tanárok kinevezése** Szabadka város vallás és közoktatásügyi bizottsága hétfőn d. u. ülést tart, amely alkalommal a Széchényi és Ross-Schäffer féle ösztöndíjat ítélők oda a kijelölt gymn. tanulóknak, továbbá megválasztják a jövő tanévre a gymn. helyettes tanárokat.

— **Lóverseny Szabadkán.** A szabadkai lóverseny egyesület f. é. versenyeit aug. 26-án tartja meg. A verseny 6 futamból fog állani. A futamokra több vidéki versenyzőt is tulajdonos is nevezett.

— **A bácskai megyei gazd. egyesület** f. hó 30-ikán tartja igazgatósági ülését Zomborban.

— **Tornaverseny Páliscson.** A szabadkai lögm. ifjúsága ma délután tartotta intézeti versenyét Páliscson. A diákok tanárai vezetés mellett a tűzoltózenekar hangjai mellett 6 külön villamos kocsin kirándultak Páliscsra. Este az érettségit végzett fiatalok táncmulatságot rendezett a nagyvendéglő termében.

— **Érettségi vizsga a zombori főgymnáziumban.** A zombori állami főgymnáziumban hétfőn és kedden folytak le Platz Bonifác k. tankerületi főigazgató elnöklete alatt az érettségi vizsgálatok. Az idei érettségi szép eredménnyel végződött, ami nemcsak a tanuló ifjúság képességének bizonyítéka, hanem a vezetés és tanári kar lelkiismeretes buzgalmanak és kitűnőségének is. Jelentkezett összesen 23 tanuló. Ezek közül jelenen éretnek: Prol Gyula, Strasser Henrik, Türr Aladár nyilvánították. Jól élték: Karsay Elemér, Kiss Márton, Liebhardt István, Maximovits György, Purmann Dezső, Spitzer Manó. Egyszerűen érettek: Haumann György, Henneberg Géza, Hittlinger Pál, Mayer Péter, Radicevits Lázár, Szondy István, Sztolits István, Theodorovits Frigyes. Visszavetett három óra 3, egy évre 1, véglegesen 1 és vasszalépet 1 tanuló.

— **Halálos szerencsétlenség.** Nemrég megírtuk, hogy Topolya község határában végzetes szerencsétlenség érte Riind Elek községi bírót és Volkmann Gyula végrehajtót, t. i. kocsijuk felfordult és Riind fején sérült meg súlyosan, Volkmann pedig lábát törte ki. A községi bírót most már túl van a veszélyen, de a végrehajtót farkasgörsöt kapott és tegnap meghalt. Ma reggel Dr. Gombár Gyula vizsgálóbíró jelenlétében Dr. Barta Antal törv. orvos megejtette a hivatalos boncolást amelynek befejeztével a község nagy részvétele mellett eltemették.

— **Népünnepély.** Hangos lesz ma a város-
liget a jökdévtől és a zeneszóttól. A fehér kereszt egyesület és az I. nőegylet rendezi ma délután jótekonycélú népünnepélyét amely sorsolással lesz egybekötve. A legnagyobb és legértékesebb nyeremény egyletén amely 150 koronát megér, kisorsolnak továbbá kecskét, bornyút, birkát stb. s mindez a 10

kros sorsjegyen megnyerhető. A sátrakat és díszítéseket Lengyel Lőrincz szegedi butorgyáros és Pudler Dániel szabadkai díszítő állítják fel.

— **A szabadkai ipartestületi dalárdának** nyári mulatsága alkalmával a következő fellépések történtek melyeket a dalárda köszönettel nyugtáz: Spiczter Ignác 1 kor, Kovács Strikó 80 fill, Löwy Ferencz 2 kor, Thurzó Pál 60 fill, Kepper János 4 kor, és Listyevics Ferencz 1 kor.

— **„A nagyságos vádlott urak.”** Szívesen engedek teret a polémianak az e cím alatt írt cikkünkre. Persze hogy a polémiát be is kell fejeznünk, mert se hossza, se vége nem volna a további vitának. Gál ur cikkéből azonban csak megerősödnek azok az állítások, amelyek cikkemben foglalta, hogy az új bűnvádi eljárás minthacsak a bűnösök kedvéért lett volna kitalálva. Finom keztyűs kézzel áll ott a vizsgálóbíró a vádlott előtt, aki kezében tartja az új bűnvádi eljárást és hivatkozik a modern paragrafusokra. Azt mondja Gál ur, hogy még eddig nem volt kipróbálható az új eljárás. Hát már eddig is konstátálható, hogy annyi lólopás még nem volt nálunk soha, mint az új bűnvádi eljárás óta. De annyi beszűntetés se, mint amennyi volt és amennyi kilátásba van helyezve. A mi tolvajaink és betörőink pedig nagy theoristák is egyuttal. Láttuk azt már régebben, hogy milyen ügyesen tudták például csinálni azokat a csalásokat, amelyeket eltt-jdonitásra irányított cserékkel és más ériektárgyakkal üztek és amelyekben oda tudták terelni a dolgot, hogy a kriminálisból civilpör lett. S ahelyett, hogy ezeket a furfangokat megakasztották volna, szabadabbá tették a teret, amilyen mozogniok lehet. A polgári és a fényítő kereset közötti nuanszok mivel sem lettek kiélesítve, míg ellenben a védelem szabadsága veszélyes eszközzé vált a haladás és humanizmus czéjére alatt. A vallomás megtagadásának jogával az utbaigazítás legyengébb szálai is elfűnnek a vizsgálat elől, — persze ott, ahol más bizonyíték nincs. És a vizsgálóbíró ilyenkor csak a Sulamith tanujait hivatja fel vallomástétel végett: a kutat és a vadmacskát. Ezek pedig Goldfaden szerint nem vallanak.

— **Sztrájk egy butorgyárban.** A Kainer-féle butorgyárban tegnapielőt 6 asztalosmunkás beszűntette a munkát. 10 órai munkaidőt és hetenkint 7 frt előleget követeltek munkaadójuktól, aki azonban nem volt hajlandó kívánságuknak eleget tenni. Kainer a rendőrségnél jelentést tett az esetről és dr. Herczeg beidézte a munkásokat, akik azonban nem jelentek meg, mert valószínűleg kigyűztek.

— **Contra Kerge.** Kergének nemrégiben a „Kolozvári doktor gyára” című cikkével csakugyan megneveltette olvasóközönségünket. Eközben azonban olyan névhez kötötte egyik viccét, amelyet Dr. Plezskovics Lukács magára vett, ami miatt is az itt közölt nyilatkozat közlésére kértünk fel. Ezt a nyilatkozatot közzé is tesszük, mert lapunk nem indul abból, hogy valakit is megbántson és ha bárki is szükségesnek találja a nyilvánosság előtti védekezést, teret engedünk neki. De mégis meg kell jegyeznünk, hogy nem osztjuk a nyilatkozó felfogását és nem látjuk be azt, hogy józú Kergének tréfálkozásait mért kellett oly komolyan venni. Főlösképpen volt talán Kergének részéről olyan nevet írni ki, amely véletlenül hasonlít a nyilatkozó névéhez, de a Kerge humornak éle tulajdonké-

pen nem a sejtett egyénre, hanem csakis arra a kolozvári rendszerre irányul, amelyet Kergének oly sikerülten kifigurázott. Dr. Plezskovics levelét itt közöljük;

„Szabadkán, 1900. június 23.

Tekintetes dr. Csillag Károly urnak
Helyben.

A „Bácskai Hírlap” f. évi június hó 17-iki vasárnapi számában személyemet érintő közlemény jelenvén meg, igényt tartok ugyancsak becses lapjában, melyben a reám nézve sértő cikkek megjelent, következő nyilatkozatot közzétételére:

Nyilatkozat:

A „Bácskai Hírlap” f. évi június hó 17-iki vasárnapi számában a „Kolozvári doktorgyár” cím alatt egy humorosnak kinálkozó közlemény jelent meg, melyben félreérthetetlenül az én személyem is meg van nevezve. Én e cikkben az ártalmatlan humor határain kívül eső izetlenséggel kapcsolatos becsmérlését látom úgy a kolozvári egyetemnek, mint főleg személyemnek; mert az egész cikk tendenciosusan a humor köpönyege alatt engem okarna a nyilvánosság előtt meghurczolni.

Kötelességemnek ismertem ezzel szemben a kérdéses cikk egy példányát a kolozvári egyetemre alkalmazott humor mérlegetése és netaláni „viz”-humor keletkezhetése végett a kolozvári egyetemi tanácsnak megküldeni; egyik példányát pedig a nevémmel szöött állítólagos humor „eriminalisztikai szépirodalmi szempontból” leendő elbírála a végelt a sajtó útján elkövetelt becsmérlésért vétsége miatt beadandó feljelentésemhez fogom csatolni.

Tartozom ezeket a nyilvánosságnak tudomására hozni azzal, hogy a szép iránti izlészemben felül álló cikk szerzője az a teljhummoru „Kerge ur”, aki az elmúlt hónapokban négyszer is egymásután „mezitláb” járt a pesti egyetemre oly tanár elé vizsgázni, kinél egyszer is elbukni — nagy humor; de „Kerge ur” annyi humorral vizsgázott, hogy Herczeg tanár ur 3—4-szer akarta a kitűnő humoristát vizszontlítani.*

Bizonyára ez a háromszori bukás, illetve a vele megessett ez utánozhatlan humor volt szülőoka annak a humornak is, mely említett cikkében az ő fellegvárban létező doktori diplomáját a kolozvári doktori diplomák fölé emelte.

Dr. Plezskovics Lukács.

— **Az új evang. templom.** A szabadkai evang. nőegyesület buzgóan fáradozik a most épülő templomának berendezése körül, — melynek terhet a sok kiadásban kimerült egyház az egyetere ruházta át, mely most a jótékony társadalomban bizva reméli annak segítségével beszerezhetni az épülő Istenháza harangjait és belső berendezést. Segítségére jött a nőegyletnek ő felsége a német asszárné, ki három képet saját kezű néhány sorával a aláírásával elátva két majolika tál faldísz s kis amoretteket küldött ajándékul. Most a tárgyakat a nőegylet kisorsolni fogja a berendezés czéjaira. Miután a még csak harmadig éve fennálló Korossy Eméline és Skultéty Jánosné elnöksége alatt a legnagyobb esendben, buzgóan működő nőegylet a kezdet legnagyobb nehézségeivel küzd — és a sorsoláshoz szabályszerint megkívánható 150 drb. tárgyat csak nagyon küzdelmesen tudja megszerezni,

Készséggel elismerjük mi is, a „Bácskai Hírlap” összes munkatársai, hogy kivétel nélkül mi is elbuktunk a szigorlatokon és hogy az általunk lefűzetett vizsgadíjakból egy kisebbrendű pallics villát lehetne vásárolni. Kergének tehát ez okból is bevállalunk.

A szerkesztőség összes tagjai.

tubus diszes tobozban 3 korona 60 fillér bérmentve. Egyedüli készítő és főszékküldési raktár: Schwartz illatszergyára, hygien, kosmet, laboratorium. Budapest, Damjanich-utca 28.

— **A kánikula olvasmányai.** Nyakunkban a kánikula. Itt az igazi hamasítatlan meleg nyár, mikor mindenki siet kipihenni az esztendő fáradalmait, mentül csöndesebb mentül nyugalmasabb helyen. Nagy gond a hely kiválasztása, még nagyobb gond az időtöltés megállapítása. Mentül több kedvesebb szórakoztatóbb olvasmányt visz magával az útra, annál kelemesebb lesz a pihenése, annál kevesebb lesz az unalma. Ilyen kellemes utitársat ajánlunk mi olvasóinknak az Ország-Világban, a legrégebb és legdiszesebb szépirodalmi lapban, mely hétről-hétre pontosan megjelenik előfizetőiél s gyönyörű illusztrációval, szórakoztató közleményvel sok óra unalmát segíti elűzni. Ezért népszerű Magyarországon az Ország-Világ, ezért szegődik az olvasó közönség mindinkább nagyobb számban zászlójához. Nincs aktuális esemény a melyről képből és írásban azonnal meg ne emlékeznék munkatársai a magyar irodalom legjelesebb tagjai, képhetenként zeneszámot közül felváltva zongora és citera, állandóan regényt közöl, ezenkívül képes regény melléklete van. E regény mellékleten jelenleg „egy rossz fiu naplója”, című rendkívül kedves érdekes angol regény közül, melynek eddig megjelent folytatásait az új előfizetők díjtalanul megkapják. Az ország-világ előfizetési ára negyedévenként 4 korona a kiadóhivatal, mely Hold utca 7. sz. a. van, mutatványszámot kívánatra ingyen küld.

A doktor-gyár.

Az egyik kolozsvári lap jövő évi szeptember 30-iki számának *Doktor-ípar* cz. rovatában olvassuk a következőket:

Érdekes fogadás. — Kerge Z. J. E., egy vidéki fiatal ur a napokban száz üveg pezsgőbe fogadott egy idevaló barátjával, hogy a k...i egyetem jogi fakultásán három nap alatt leteszi mind a három szigorlatot a nélkül, hogy egy kérdésre is komoly feleletet adna. — Tudósítónk, aki jelen volt ezeken a rigorózumokon, Kerge ur feleletei közül a következőket jegyezte fel:

— Valaki betör egy ékszeres boltba és ellop tizenkét arany órát. Mi ez?

— Tekintve, hogy tizenkét óra éppen egy félnapot tesz ki, a törvény pedig a naplopást nem bünteti: vádlott, aki csak egy félnapot lopott, nem követett el büntetendő cselekményt...

— Egy szegény napszámos hirtelen haragjában ölési szándékkal ráló a feleségére, aki aztán holtan esik össze. ... Tessék e cselekményt minősíteni!

— Köztudomásu, hogy szegény ember szándékát boldog Isten bírja. Az a napszámos is deponálván szándékát, nem lehetett ölési szándéka, tehát fölmentendő...

— Mely perek folynak a rendes eljárás szerint?

— Az eper és a gyanuper, továbbá a Dnjeper, amely egyébként is folyik...

— Mit tesz ön, ha elveszt egy sommás pert?

— Sebaj! Sommás. — ha leszakad: lesz más! Egyébként tíz forint jutalmat ígerek a becsületes megtalálónak...

— Mit tud még fölhozni védelmére, jelelt ur?

A jelelt (szerpentin-láncot lejtve):

Egyetem-begyetem, kendertánc...

Hajdu sógor mit kívánsz?...

...Kerge ur megnyerte a fogadást: tegnap avatták doktorrá...

(-ef.)

Agyonlőtt kis fiú.

(Saját tudósítónktól.)

Végzetes szerencsétlenség történt tegnap délután a VII. körben Granyák Antal házában. A szerencsétlenségnek a véletlen az okozója, amely már sok esetben szerzett but és bánatot annak, aki közreműködött ennek megtörténte alkalmával.

Az eset részletei a következők:

Tegnap délután 3 óra tájban Hegedüs Jenő sűrű legény egy revolvert vitt Granyák Antalhoz, a ki mellékesen puskaműveséget is folytat. A gazda nem volt otthon, átadta tehát a revolvert a feleségének avval, hogy javítsa ki, mert a „ravasz” nagyon könnyen jár. Az asszony letette a műhely asztalára. A házban lakó Kohn Sándorné is jelen volt a revolver átadásánál s mikor Hegedüs elment, felvette a revolvert, hogy megnézzze, nem is sejtve azt, hogy meg van töltve, próbálgatta s amint leeresztette a ravaszt, a fegyver elsült és a golyó a tornácajtóban ülő Granyák Antalnak 5 éves Antal nevű fiát találta, aki halk sikoltással összeesett.

A golyó a szerencsétlen kis fiúnak jobb csipőjén fúródott testébe és szive tájékán jött ki.

Elképzelhető az asszony kétségbeesése és jajveszékése, hogy önkéntelenül a kis fiúnak kioltotta az életét.

Az esetről azonnal értesítették a mentőket és rendőrséget, kik azonnal megjelentek a helyszínén. Még élt a szerencsétlen teremtés, mikor a kocsiba tették, de utközben kilehelte lelkét.

A rendőrség megfagortotta a helyszíni vizsgálatot, kihallgatta az asszonyt és a tanukat. A vizsgálat folyamatban van. A kis holttestet a bajai temető bonczházába vitték.

Nyiltter.*

Lukács!

Jösz Gvozdenyákhhoz??

Mint hogy a tavasz előrehaladásával cseesemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásán fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és mári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt mert dus szénsavtartalmánál fogva cífikus övöszer és a tífus, cholera és gyermekek tífoid-szerű tavaszi nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutos gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be a szénsavnál fogva a gyomor és idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinek pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hughyító és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— **Kedvelt borvíz** —

*A mohai Ágnes-forrás
kezeltősége.*

Főraktár:

Édeskuty L.

os. és kir. udvari szállító.

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden
gyógyszertárban, fűszerkereskedésben
és vendéglőben.

* E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

Védjük szülőinket

a különféle szülőbetegségek ellen!

A szülő **peronosporájának** a leghatékonyabb ellenszere a dr. **Aschenbrandt-féle**

„bördői por”

Kezelés egyszerű az oldat néhány perc alatt elkészíthető, kitűnően tapad, a permetező gépet el nem dugaszolja.

Ára: (loco Budapest a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének” raktárában) 50 kgos zsák á kg. 76 fillér, 5 és 10 kgos zsák á kg. 80 fillér.

A szülő **lisztharmatának** leghatékonyabb ellenszere a dr. **Aschenbrandt-féle**

„rézkénpor”

A por finomságánál fogva nagy anyagmegtakarítás, a por jobban tapad és nem bűdösíti annyira a bort, mint a tiszta kénpor.

Ára: (loco Budapest a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének” raktárában) 50 kgos zsák á kg. 52 fillér, 5 és 10 kgos zsák á kg. 56 fillér.

Hamisítás kizárva!!

Minden csomagnak el kell látva lenni ólomzárral és Borászati Lapok ellenőrző bélyegével.

A porok megrendelhetők:

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél
(Budapest, Alkotmány-utca 31)

A Borászati Lapok kiadóhivatalánál
(Budapest, Üllői-ut 25.)

azonkívül **Nagy Lajos** urnál **Kelebia.**

Csödtömeg-eladás.

Ezennel közhírré teszem, hogy Adán Lówy I. czég csödtömegéhez tartozó bolti áruk és bolti helyiség berendezés, valamint a csödleltárban felvett házi butorok egészben elfognak adatni. Felhivatnak tehát mindazok, kik venni szándékoznak, ez iránt ajánlatukat és pedig külön az árúraktár és berendezésre és külön a házi butorokra — írásban Adán, alulírott csödtömeg-gondnoknál, 1900. évi június hó 26-ik napjának délután 6 óráig benyujtsák.

Az árúraktár és berendezés becsértéke 6816 kor. 31 fill. a butorok becsértéke 95 kor. — fill.

Az ajánlathoz a becsérték 10% a bánatpénz gyanánt csatolandó kész-

pénzben, mely összeg a vevő vissza lépése esetén a csödtömeg javára esik.

Az ígért ajánlat a vevőt azonnal, a csödtömeget a csödválasztmányt jóváhagyása után kötelezi.

A megvett ingók az értesítéstől számítva 3 nap alatt készpénz fizetés mellett Adán, a helyszínén átveendő, úgy, a mint azok közadós üzleti helyiségében vannak.

Joga van a csödválasztmánynak az ajánlatokat minden indoklás nélkül vissza utasítani, jóváhagyás esetén a legtöbbet ígérő bir elsőbbséggel.

Adán 1900. évi június hó 21-én.

Dr. Stein Adolf
ügyvéd, mint vb. Lówy I.
csödtömeggondnoka

Víz gyógyintézet.

Víz gyógymód. — Villam gyógymód.

őzy. Szentiványi Joó Dezsőné

villam és víz gyógyintézetében,

mely a moderna orvostudomány legújabb gyógyító eszközével bőven fel van szerelve

A NYÁRI KURA MEGKEZDÖTT.

Javalva van Az idegek különféle megbetegedésénél, emésztési zavaroknál, a tüdő betegségek különféle fajainál, csuzos és köszvényes megbetegedésekkel, tüdőszirosodásnál, a hör fekélyesedésnél, lüdekséknél stb.

Gyógyító eszközök. A vizkúrának különféle alakjai, villam fényfürdő, villam sugárfürdő, villamos vízfürdő massage, Prisznitz begöngyölések, Kneip-féle leöntések és orvosi tornázás stb.

Az intézet orvosa Dr. Váli Dezső operatur.

Mérsékelt árak.

VÁLLALAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BERENDEZÉSÉRE

Dr. WÄGNER és TÁRSAI

Egyesült gyárak

Mint Beteti Társaság

BUDAPEST.

Gyár és Iroda: IX. TINÓDY-UTCA 3,
a Gizella-malom mögött.

Fiók: BÉCS.

XVIII. Schopenhauerstrasse 45

SZÁMOS
KITÜNTETÉS

TELEFON
SZÉNSAV

JÉGSZEKRÉNYEK, SÖRKIMÉRŐ KÉSZÜLÉK és PINCFELSZERELÉSI CZIKKEK

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű: fűkaszáló-, marokrakó- kévekötő aratógépeit,

melynek főelőnyei: préselt aczélemez-állvány tégelyaczel-alkatrészek. Jó és könnyen hozzáférhető elpusztíthatlan szerkezet, nvábbá a szab. osztrák magyar államvasutársaság részéről mozdogazdasági gépgyárában készült 3, 3½, és 4 lóerejű gőzcséplő készleteit. Sack-rendszerű, aczélöntésű ekefelvel ellátott ekéit, „Bonif“-féle kéttengelyű eketalyigáit járgányos cséplő-készleteit szecskevágóit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Figyelmeztetés! ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár utazó ügynökök, az eddig birt. meghatalmazásokat f. évi január hó 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csakis azok járhatnak el, a kik 1900. évi február hó 1-je után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel a melyre ezen írásbeli megbízás kiérjed. Nehogy a közönség tévutratvezetessék és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, főkéjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtának, hogy mindekitől, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjék.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

Felhívás a magyar néphez!

A magyar biztosító gazda-közönséghez szólunk most, mikor a jégbiztosítások felvétele folyamatban van, amikor nemsokára a termények biztosítására kerül sor és a lakóházakra vonatkozó tűzbiztosítási kötvények is lejárnak.

Magyar intézetünk fennállása óta sok ezer esetben adta már bizonyosságát annak, hogy mindig megértette és meg tudta védeni a magyar gazdaközönség érdekeit. Most is arra törekszünk, hogy a gazda-néppel való összeköttetésünket állandósítsuk, amit előnyös feltételeink és megfelelő díjtételeink, különösen pedig káraink méltányos felvétele és gyors kifizetése által igyekszünk kiérdemelni.

Ezek után reméljük, hogy a magyar gazda-közönség teljes bizalommal fogja fölkeresni a

HAZAI Általános biztosító Részvénytársaságot.

Elnök:

Kossuth Ferencz.

Vezérigazgató:

Tóth Pál.

A hazai általános biztosító részvénytársaság elvállal biztosításokat:

a) **tűzkár ellen** (ha azt gyújtó villám is okozta) épületekre, házakra, gépekre, árukészletekre, butorneműekre, marhaállományra, gazdasági állományokra, ipari készletekre és terményekre stb.;

b) **jégkárok ellen.** (Aratási, nyomtatási és szüretelési költségeket csakis teljes kár esetében számítunk fel.)

Központ:

BUDAPEST, VII. ker., Kerepesi-ut 28. szám.

Kötvénykiállító kerületi felügyelőségeink vannak:

Budapesten, Szegeden, Székesfehérváron, Debreczenben.

Azonfelül az ország minden városában és községében főügynökségeink és ügynökeink állanak a közönség rendelkezésére.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a pilseni polgári sörfőzde helyi képviselőjét átvettük és ezen

pilseni sör kiadásával
Bartos János urat
(Casino vendéglő) bíztuk meg.

Ifj. Deutsch Ignác és társai.

Szeplő, májfolt, mitesser pattanások és mindennemű bőrkütségek és arcztisztatlanság ellen a legbiztosbban ható szer a ma már ország-szerte elterjedt és **Mike Márton** gyógyszerész által készített

LILIAM KENŐCS

(KREME DE LYS.)

A hozzávaló **Lilium szappannal** használva, a csatolt használati utasítás szerint alkalmazva rövid idő alatt meglepő eredmény érhető el.

Lilium-arcpor (Poudre de Lys) kapható fehér, Rosa és Creme színben a legkedveltebb hölgykor.

Lilium-mosdóvíz (Eau de Lys) a Poudre helyettesítője. Ára minden egyes darabnak 1-1 korona. Kapható a készítőnél **Tördő (Erdélyrésze)**, valamint **Winkler Simon** ut. Hátországánál Szabadkán.

Kerékpárok:

Alapított: 1888. évben.

Delmagyarország első legnagyobb kerékpár főraktára:

Kemény Lajos

HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELY.

Fiókraktárak: Szeged, Arad, Gyula, Oro háza

Bizományi raktár:

MAYERHOF F. látszerésznél Szabadkán.

Kossuth-utca (Nemzeti szállóval szemben.)

Az ország egyedüli universalis kerékpár raktára, hol a világhírű **Neumann, Germania, Helical, Premier, Excelsior, Kayser, Meteor, Styria, Champion, Rössler és Jauernig, Kohinoor, Beeston, Adria** valamint amerikai kerékpárok olcsó áron jótállás és kedvező fizetés feltételek mellett kaphatók.

Duo választék kerékpárreszek és felszerelési cikkek közül. Árjegyzék ingyen és bérmentve!

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, calcium- és magnesium-hydrocarbonatós ásványvíznek minősítendő.

Kattant: **Néan Károly** és **Winkler Lajos**

FEHÉR MIKLÓS

gépgyára

BUDAPEST, IX., Üllői-ut 23. szám.

CSEREUZZLETEK
lokomobílok és
cséplőgépekre költel-
nek.

Ajánlja a **m. kir. államasutak gépgyárában** készült gőzcséplő garnitúrákat, malomzetelokra alkalmas Compound lokomobílokat stb. raktáron tart mindennemű gazdasági gépet, földmívelési eszközt továbbá

jól kijavított

magajáró és közönséges lokomobílokat, cséplőgépeket különböző gyártmány és nagyságban, ajánlja jól felszerelt gépműhelyét gépek javítására és malomszerelvények gyártására.

Mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Páduai szt. Antal

gyomor- és vértisztító pirulák

feltűnő és biztos hatása szer kemény székelés szélbántalom, gyomorgörcs, gyomor elrontása s ebből származó lefajlás, sárgaság és mindennemű gyomortbj elteu.

6 dobozt tart lmazó esomag ára 2 kor. 20 fill.

az összeg előleges beküldése vagy utánvétel mellett.

Kapható:

Wimmer Jenő

„Kigyó”-gyógyszertárában Kassán/H.

A jövedelem egy része a „Szent Antal kenyere” jótékony-egylet javára fordítatik.

„DORDRECHT”

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Engedélyezve az 1873. évi nov. 10-én 21. sz. a. kelt királyi decretummal.

Megtámadhatatlan kötvény még öngyilkosság és párbaj esetében is.

50% nyeresemény részesedés.

Magyarországi fiók:

Budapest, V., Akadémia-utca 3.

Igazgató:

Robitsek Henrik Ferencz.

A „Dordrecht” az egyedüli társaság, mely törvényesen kötelezte magát, hogy magyarországi üzletének díjtartalékait magyar értékekben helyezi el.

Kedvező feltételek. Jutányos díjak.

Referenciák:

Magy. általános hitelbank
Pesti magy. kereskedelmibank
Budapesten.

Főügynökség: Szabadka és kerületére **Klein Géza** nagykereskedőnél.